

+43 316/83 25 07-0
office@lak-stmk.at
Raubergasse 20, 8010 Graz
www.lak-stmk.at

Информација Земљорадничке коморе за Штајерску

Prava pomoćnih radnika u žetvi i radnika na seoskim farmama

Veoma poštovani članu Komore,

Komora radnika na farmama Pokrajine Štajerska (Stmk. LAK) je zakonski zastupnik interesa za sve radnice i radnike u poljoprivredi i šumarstvu u Štajerska. Ko se zaposli u službenom odnosu na jednoj farmi u Štajerska, automatski je član Stmk. LAK. Mi želimo da u saradnji sa svim organima (Služba za zapošljavanje, Fond za zdravstveno osiguranje Austrije, Finansijska policija i Inspekcija poljoprivrede i šumarstva) sprečimo žalbe u oblasti sezonskog rada na farmi i stoga Vas obavestavamo o Vašim pravima u pogledu plaćanja nadnice, zaštite radnika i minimalnih standarda smeštaja. Osnovni zadatak Stmk. LAK je **besplatna podrška** članova Komore po pitanjima radnog prava.

Za sve radne odnose pomoćnih radnika u žetvi i radnika na farmi važe sledeći principi:

1. Mesečna **minimalna nadnica** (bruto) zavisi od sklopljenog sporazuma o naknadi
  - EUR 1.864,73 za radnika na farmi/za pomoćnog radnika u žetvi
2. Ako isplaćuju manje od minimalne nadnice, poslodavci se suočavaju sa strogim kaznama.
3. Radnicima moraju biti razni **Radni papiri** uručeni. Posebno obratite pažnju na to, da Vam
  - prilikom početka službenog odnosa Prijava kod Fonda za zdravstveno osiguranje Austrije i
  - mesečno jedan obračun nadnice budu uručeni.
4. Svaki radnik ima pravo godišnje na dva **posebna plaćanja** („13. i 14. Mesečna nadnica“) u visini od jedne mesečne nadnice. Bez obzira na trajanje zaposlenja posebne isplate u svakom slučaju dospevaju proporcionalno.
5. Nedeljno **normalno radno vreme** kod pune zaposlenosti iznosi **40 časova**. Dodatak za prekovremeni rad se obično plaća na nadnicu po satu.
6. Poslodavci su obavezni za vođenje **Evidencije radnog vremena**. Proverite, da li su Vam ove evidencije uručene i dodatno vodite sopstvene rukom pisane evidencije o početku i kraju dnevnog radnog vremena kao i uključenim radnim pauzama.
7. Vi imate pravo na pet nedelja plaćenog **godišnjeg odmora** za radnu godinu
8. Za neiskorišćeni godišnji odmor se na kraju radnog odnosa odobrava obeštećenje

(„Naknada za godišnji odmor“).

9. U slučaju **bolesti** imate pravo na zahtev za kontinuiranu isplatu nadnice za jedan određeni period. Bolest morate bez odlaganja prijaviti poslodavcu. U slučaju nastalih sporova Vi treba da dokažete, da ste ovu prijavu podneli. Na zahtev poslodavca podnosi se lekarsko uverenje o radnoj nesposobnosti. Inostrane lekarske potvrde morate obavezno sami predati u roku od jedne nedelje kod Fonda za zdravstveno osiguranje Austrije odn. njima proslediti, u suprotnom neće biti isplaćena naknada za bolovanje.

Imate pitanja ili Vam je potrebna pomoć kod ostvarenja Vaših zahteva? Obratite nam se putem: **telefona broj +43 316/83 25 07 - 25**

Rad po vrućini

Koje opasnosti/efekte prete prilikom rada po velikoj vrućini i/ili intenzivnom zračenju sunca?

- povećani rizik od nesreće, podložnost greškama
- Toplotni udar (crvenilo kože, ubrzano disanje, ubrzano lupanje srca, smanjena svest, koma - pažnja: životna opasnost)
- Toplotni kolaps (pad krvnog pritiska, osećaj slabosti, vrtoglavica, mučnina i nesvestica)
- Sunčani udar (mučnina, vrtoglavica, česte glavobolje)
- Sunčanje, rizik nastanka raka kože
- smanjen radni učinak i kvalitet rada (30-70% kod perioda letnjih vrućina)

Da li postoji „bez zagrevanja“?

- Zakonom nisu utvrđene granice temperature
→ nema zahteva za „bez zagrevanja“ kod određenih temperatura.

ALI: Poslodavac je zakonski obavezan da preduzme mere, da opterećenja od vrućine drži što je manje mogućim (obaveza staranja o dužnosti).

Pri tome kolektive mere (npr. jedra za leto) imaju prednost u odnosu na individualne (npr. kreme za sunčanje).

Koje mere dolaze u obzir?

- Obezbeđene bezalkoholnih pića
- Senčenje radnog mesta npr. uz suncobran/jedro za sunce
- Zaštitna odeća, npr. letnje kape, zaštita za vrat, prsluci za hlađenje, UV-zaštitna odeća, naočare
- Sredstva za zaštitu od sunca (krema za sunčanje)
- rashlađeni timski kontejneri/prostori za boravak
- rashladna komora/frižider za pića i jela
- organizacione mere (pomeranje početka radnog vremena na ranije, izbegavanje podnevne vrućine)

- Upućivanje radnika u pružanje Prve pomoći, posebno kod toplotnog kolapsa, sunčanice, toplotnog udara
- Zatvoreni prostor: Ublažiti propise o garderobi (laka obuća, letnja garderoba), obezbeđenje ventilatora (izbegavati promaju), provetravanje ujutro i uveče (noćno hlađenje), senčenje putem spoljnih roletni

Šta važi za radove u zatvorenom prostoru?

- Poslodavac treba da se stara o tome, da što je moguće više sledeće temperature vazduha budu održane:
  - a. Nisko telesno opterećenje (sedenje, rad u kancelariji): min. 19 °C i max. 25°C
  - b. Normalno telesno opterećenje (stajanje): min. 18 °C i max. 24°C
  - c. Visoko telesno opterećenje (zanatske aktivnosti): min. 12 °C
- Izuzeci su mogući, kada vrsta korišćenja prostora ne dozvoljava gornje vrednosti (npr. staklenik, hladnjača)
- Ne postoji osnovno pravo na klima uređaj.

Šta raditi kod Hitnih slučajeva usled vrućine - mere Prve pomoći?

- Podesiti lanac spašavanja u pokretu = Prva pomoć (uključujući upućivanje Prve pomoći) - Spasilačka služba - Bolnica (u slučaju sumnje UVEK obavestite spasioce!)
- Radnika/radnicu ne ostavljati bez nadzora
- Ležanje na ravnoj površini u hladnom prostoru, noge podignute
- Obezbeđenje tečnosti
- vodom nakvašene, rashlađene peškire staviti na vrat i postaviti da legne na ravnu površinu